

KAHANDAAN SA WILDFIRE

Oxygen

Isang lugar na puno ng tuyo
o patay na mga halaman

Isang
kislap

Mga perpektong kundisyon
para sa isang wildfire

MAINIT ang apoy!

Mas mapanganib ang init kaysa mga apoy. Maaaring tumaas ang temperatura ng silid sa 600 digri sa antas ng mata. Ang paglanghap ng sobrang init na hangin ay makakapaso sa iyong mga baga at magtutunaw ng damit sa iyong balat.

MABILIS ang apoy!

Sa kumulang-kulang na 30 segundo maaaring maging malaking sunog ang maliit na apoy. Sa loob ng ilang minuto, maaaring lamunin ng apoy ang isang bahay

MADILIM ang apoy!

Nagsisimulang maliwanag ang apoy, ngunit mabilis na gumagawa ng itim na usok at ganap na kadiliman.

NAKAMAMATAY ang apoy!

Pumapatay ng mas maraming tao kaysa sa apoy ang usok at mga nakakalason na gas na dulot ng sunog, at asphyxiation ang pangunahing sanhi ng pagkamatay ng sunog.

Tandaan, umalis kaagad kung sa tingin mo ay nasa panganib ka, huwag maghintay ng alerto o babala!

MGA ALERTO SA WILDFIRE AT KUNG ANO ANG DAPAT MONG GAWIN:

Red Flag na Babala - Maging Alerto

Mga kondisyon ng sunog ay nagaganap (tuyo, mainit, mahangin).

- ✓ Maging alerto sa iyong kapaligiran sa pamamagitan ng balita, website ng gobyerno, at Alert SCC, ang sistema ng alerto ng bansa. Mag-sign up www.alertscc.com
- ✓ Itaas ang mga volume ng telepono para tiyaking naririnig mo ang mga alerto.
- ✓ Suriin sa iyong lungsod para malaman ang kanilang mga plano sa paglikas at kung saan ka dapat pumunta.
- ✓ Ilayo ang mga nasusunog na bagay mula sa gilid ng iyong tahanan, tanggalin ang mga tuyong dahon mula sa bubong at mga gutter, at takpan ang mga panlabas na vent.

Babala ng Paglikas – Maging Handa.

Malapit ang sunog. Umalis na kung sensitibo ka sa kalidad ng hangin, kailangan ng dagdag na oras, o may malalaking hayop.

- ✓ Ihanda ang mga hayop at bata para sa paglikas.
- ✓ Makipag-coordinate sa mga ka-pamilya na wala sa tahanan at balaan ang mga kapit-bahay.
- ✓ I-empake ang mga bag na may mga kinakailangang dokumento at bagay para sa personal na pangangailangan.
- ✓ Planuhin kung saan ka pupunta at kung paano ka makakarating doon kung kailangan mong lumikas. Lagyan ang tangke ng gas kahit kalahati man lang o ayusin ang transportasyon.

Utos sa Paglikas – Umalis na!

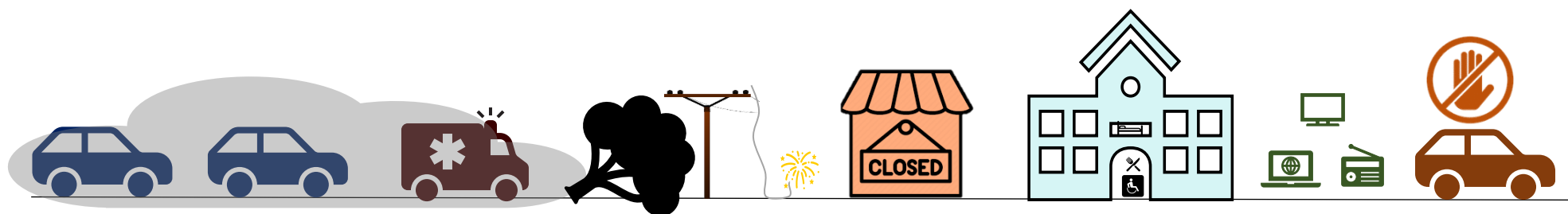
Andito na ang sunog, nasa panganib ka. Wala ka ng oras para mag-empake o maghanda, umalis ka na sa lugar!

- ✓ Isara ang mga pinto at bintana sa iyong paglabas.
- ✓ Gawing nakikita ng mga bumbero ang iyong bahay sa pamamagitan ng pag-iiwan ng mga ilaw sa loob at labas ng bahay.
- ✓ Dalhin ang lahat ng mga hayop sa iyo.
- ✓ Ipaalam sa isang tao kung aalis ka umalis at kung saan ka pupunta..

MGA PAGLIKAS SA WILDFIRE: ANO ANG AASAHAN

Protektahan ang sarili at iyong mga mahal sa buhay. Ang pag-alam kung ano ang aasahan sa panahon ng isang paglikas sa wildfire ay maaaring makatulong sa iyong pisikal at mental na paghahanda.

Habang mga paglikas, dapat mong asahan:

- Maraming mga unang responder na may mga ilaw at sirena.
- Hindi karaniwang mabigat na trapiko
- ! Mag-carpool kung maaari.
- Makapal na itim na usok kung saan wala kang makikita.
- ! Magmaneho nang maingat!

Habang lumilikas, maaari mong makita:

- Mga natumbang puno, poste, at kable.
- ! Huwag magmaneho sa mga bumgsak na kable.
- Mga isyu sa pakikipag-ugnayan
- ! Gumamit ng text imbis na mga tawag at mga tawag sa labas ng lugar/estado imbis na mga lokal na tawag.
- Sarado ang mga ATM at iba pang serbisyo.
- ! Kumuha ng pera at gas kapag natanggap mo ang Babala ng Paglikas o Red Flag na Babala, huwag na maghintay ng Utos na Lumikas.

Kung kailangan mong pumunta sa pampublikong kanlungan, tandaan na sila ay:

- Mga lugar na may maraming tao at kaunting privacy, na hindi nagpapahintulot sa mga droga, alkohol, o sandata.
- Tumatanggap ng mga hayop sa serbisyo at nagbibigay ng kanlungan sa mga alagang hayop. Tiyaking magdala ng mga supply, kabilang ang mga talaan ng carrier at pagbabakuna.
- Suportahan ang iyong karapatan sa tulong at impormasyon sa sakuna anuman ang katayuan sa imigrasyon o kita, sa isang wikang maiintindihan mo.

HUWAG bumalik sa tahanan at manatiling may alam sa pamamagitan ng:

- ✓ Pakikinig sa mga lokal na radyo at balita sa TV
- ✓ Pagsusuri sa mga website ng lokal na gobyerno, kanilang social media, at iba pang mapagkakatiwalaang mga mapagkukunan para sa mga mapagkukunan ng suporta.
- ✓ Makipag-ugnayan sa insurance.
- ✓ Mga lokal na organisasyon na nagbibigay ng impormasyon at mga mapagkukunan.
- ✓ Subaybayan ang kalidad ng hangin.

PAANO MAGHANDA PARA SA MGA WILDFIRE?

GUMAWA NG PLANO AT MAGKARON NG GO BAG NA HANDA MONG DALHIN SA IYO SA KASO NG PAGLIKAS. KAPAG NAGHAHANDA, ISAALANG-ALANG ANG 6 NA Ps:

MGA TAO (PEOPLE) – Anu-ano ang mga kakailangangin ng sambahayan habang lumikas? (hal. transportasyon, damit, mga gamit sa banyo, cell phone, pagkain, tubig, pera, atbp.).

MGA ALAGANG HAYOP (PETS) – Anu-ano ang kakailanganin ng iyong mga hayop habang lumikas? (hal. carrier, tali, pagkain, talaan ng pagbabakuna, mga laruan, tubig, atbp.). Ano ang magiging reaksyon ng iyong alagang hayop sa paglikas?

MGA PRESKRIPSYON – Anu-anong gamot at mga kagamitang medikal ang kailangan mo? Kailangan bang ilagay sa refrigerator ang gamot? Kailangan ba ng kuryente o baterya ng kagamitan?

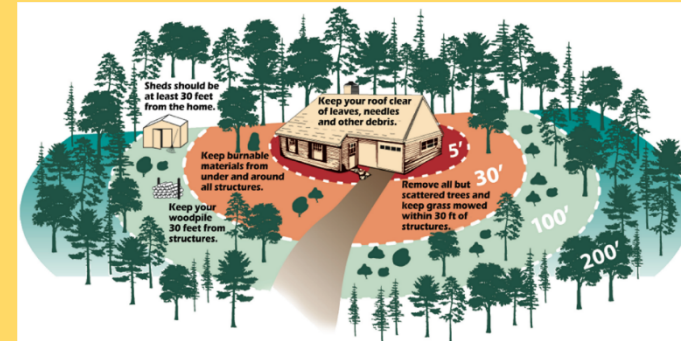
MGA PAPEL – Anu-anong dokumento ang maaari mong kailanganin habang nasa malayo o kung nasira ang iyong tahanan? (hal. insurance, ID, mga kasulatan, sertipiko ng pagpapakasal, listahan ng gamot, atbp.)

MGA PERSONAL NA KAILANGAN – Magkakaroon ka ba o sinumang miyembro ng sambahayan ng anumang karagdagang pangangailangan habang lumilikas? (Hal. transportasyon, tulong sa paglikas, mga backup sa kritikal na gamot, kagamitan, at mga serbisyo, atbp.)

MGA WALANG HALAGANG BAGAY (PRICELESS ITEMS) – Kung nasira ang tahanan mo habang lumikas ka at maaari mong isalba ang ilang bagay, anu-ano sila? (hal. mga pamana, larawan, atbp.)

MATUTO PA

- <https://www.readyforwildfire.org/prepare-for-wildfire/>
- <https://www.ready.gov/kit>

LUMIKHA NG LUGAR SA PALIGID NG IYONG TAHANAN PARA MAIWASAN NA KUMALAT DITO ANG WILDFIRE.

- ✓ Panatilihin malinis ang iyong bubong ng mga dahon, karayom (hal., ng pine tree), at iba pang basura.
- ✓ Alisin ang mga nasusunog na bagay sa loob ng 5 talampakan mula sa ilalim at sa paligid ng lahat ng mga istraktura.
- ✓ Alisin ang lahat maliban sa mga nakakalat na puno, gapas ng damo, at iwasang maglagay ng mga shed at kumpol ng kahoy sa loob ng 30 talampakan ng mga istraktura.
- ✓ Gumamit ng mga materyales sa gusali at landscaping na lumalaban sa sunog, kasama ang isang awtomatikong sistema ng pandilig ng apoy, kung maaari.

TIYAKING NAA-ACCESS NG MGA RESPONDER ANG IYONG PAG-AARI

- ✓ Tiyakin na ang bilang ng iyong bahay ay malinaw na nakikita sa gilid ng bangketa at ang malalaking sasakyang pang-emergency ay maaaring ma-access ang iyong ari-arian (12+ na talampakang lawak na daanan ng sasakyan).
- ✓ Itala ang iyong gate code sa departamento ng bumbero o talakayin ang pagkuha ng Knox Box (isang master box at susi na naka-install sa iyong gate) sa kanila.

MATUTO PA:

- <https://www.oakhillfiresafe.org/defensible-space>
- <https://www.fire.ca.gov/dspace/>

PAANO RUMESPONDE SA MGA WILDFIRE

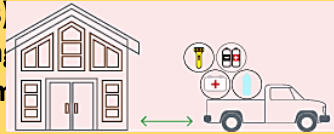
Karagdagang Impormasyon:

cadresv.org/wildfire

KUNG BINABANTAHAN NG WILDFIRE ANG IYONG TAHANAN

Umalis kapag sinabi (nagbigay ng Utos na Lumikas) kung pakiramdam mo ay nasa panganib ang iyong buhay. Huwag bumalik hangga't hindi sinasabi ng awtoridad na ligtas ito.

Pagkatanggap ng Babala ng Paglikas

- Alisin ang mga nasusunog na bagay sa loob ng 5 talampakan ng iyong tahanan.
- Ilipat sa loob ang mga muwebles sa patio.
- Iparada ang iyong sasakyan na nakaharap palabas na may hindi bababa sa kalahating tangke ng gas at ang iyong kit sa paglikas na nakahanda sa loob nito o magplano para sa transportasyon.
- Ikonekta ang garden hose sa mga gripo sa labas.

Kung lilikas ka:

- Gawing nakikita ng mga bumbero ang iyong bahay sa pamamagitan ng pag-iwan ng mga ilaw sa loob at labas ng bahay.
- Isara ang lahat ng bintana/pinto sa likod mo at isara ang mga air conditioning.
- Magsuot ng mahabang pantalon, shirt na may mahabang manggas, mabibigat na sapatos o botas, sumbrero, N95 mask, at mga goggle o salamin

KUNG NA-TRAP KA

- Mas protektado ka sa loob ng gusali o sasakyan.
- Bumaba, paitaas ng hangin, at papunta sa mga naliliwang buk na espasyo na may kaunti o walang halaman. Maghanap ng malalawak na kalsada, paradahan, atbp.
- Huwag iwan ang iyong kotse sa daan kung maaari. Magparada sa isang turnout at isaalang-alang ang iba pang mga opsyon para sa tirahan.
- Lumikas lamang sa paglalakad bilang huling paraan.

PROTEKTAHAN ANG IYONG SARILI MULA SA USOK

Maaaring saktan ng usok ang iyong mga mata, iritahin ang iyong sistema ng paghinga, at lumala ang mga malalang sakit sa puso at бага.

- Makinig at manood ng balita o mga babala sa kalusugan tungkol sa usok. Bigyang-pansin ang mga lokal na ulat sa kalidad ng hangin.
- Manatili sa loob ng ligtas ng lokasyon o pumunta sa gusali ng komunidad kung saan ang mga lebel ng usok ay mas mababa.
- Panatilihing malinis ang hangin sa loob sa pamamagitan ng pagsasara ng mga bintana at pinto para maiwasan ang mga usok sa labas na pumasok. Gamitin ang recycle o re-circulate mode sa air conditioner ng iyong tahanan o kotse.
- HUWAG gumamit ng alinmang nasusunog at nakadadagdag sa polusyon sa hangin sa loob, tulad ng mga kandila, fireplace, at kalan. Huwag mag-vacuum dahil ginagalaw nito ang mga particle na nasa loob na ng iyong tahanan.
- Gumamit ng mga N95 na mask para ilayo ang mga particle sa hangin na iyong hinihinga.
- Kung nagmamaneho, isara ang mga bintana ng kotse at isara ang mga vent ng hangin.
- Kung sensitibo ka sa usok, lumikas nang maaga.
- Isaalang-alang ang pagbili ng panloob na air filter o gumawa ng box fan filter.

MATUTO PA SA:

<https://www.airnow.gov/>
<https://cadresv.org/resources/air-quality/>